

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOKSEN TEKSTI HYVINVOINTIALUEJOHTAJAN TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMAESITYKSEEN 2027–2029

1. Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta, onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä sekä kiireellisestä ensihoidosta. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytinjaestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyviä suunnitelmia yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.

Pelastuslaitos toimii kahden hyvinvointialueen alueella. Vuonna 2025 pelastuslaitoksen toimialueella (Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueet) asukkaita oli yhteensä 499 274. Vuoteen 2030 mennessä pelastuslaitoksen toimialueella tulee väestöennusteen mukaan asukkaita olemaan 536 595. Väestömäärä kasvaa noin 8 % vuoteen 2030 mennessä.

Pelastustoimintaan kuuluu pelastuslain 32 §:n mukaan hälytysten vastaanottaminen; väestön varoittaminen; uhkaavan onnettomuuden torjuminen; onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen; tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen sekä edellä mainittuihin tehtäviin liittyvät johtamis-, viestintä-, huolto- ja muut tukitoiminnot. Pelastuslaitos varautuu hoitamaan tehtävänsä päivittäisissä tilanteissa, normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Toimintavalmiuden rakentuminen ja pelastustoiminnan palveluiden tarjoaminen perustuu 10 toimipisteessä välittömässä lähtövalmiudessa olevaan vakinaiseen henkilöstöön sekä toimintaa tukeviin 30 sopimuspalokuntaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toteuttaa ensihoitopalveluita sekä ensivastetoimintaa HUS-sopimukseen perustuen kaikissa toiminta-alueensa kunnissa. Ensihoidossa on yhteensä 11 ympärivuorokautista ambulanssia, kenttäjohtoyksikkö ja kaksi osan vuorokaudesta palvelua tarjoavaa ambulanssia sekä yksi varayksikkö. Kaikki kymmenen pelastusyksikköä ja Pornaisten VPK tuottavat ensivastetoimintaa. Pelastuslaitos vastaa myös HUSin henkilöstön miehittämien Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella toimivien ensihoitoyksiköiden kalustosta ja asemista.

Onnettomuuksien ehkäisyn keskeisiä toimintamuotoja ovat valvontatoiminta, asiakirjavalvonta, rakenteellisen paloturvallisuuden ohjaus ja neuvonta, asuinrakennusten paloturvallisuuden itsearviointi, poistumisturvallisuusselvitysten arviointi ja valvonta, palo- ja onnettomuusriski-ilmoitusten käsittely ja niiden vaatimat toimenpiteet, vaarallisten kemikaalien ja ilotulitteiden valvonta, palontutkinta, turvallisuuskoulutukset ja turvallisuusviestintä.

Pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua kuntien tarpeiden mukaisesti järjestämällä muun muassa suunnittelukokouksia ja työseminaareja kuntien varautumisen ja valmiussuunnittelun kehittämiseksi. Lisäksi kuntia tuetaan esimerkiksi niiden sisäisissä harjoituksissa, kriisijohtamiskoulutuksissa ja muissa kohdennetuissa koulutustilaisuuksissa.

Pelastuslaitoksen yhteiset palvelut tuottavat tarvittavat toimialasidonnaiset palvelut ja ratkaisut palvelutuotannon mahdollistamiseksi, muun muassa tilannekeskuksen, johtamisen tuen, resurssisuunnittelun ja toimialan hallinnon palvelut sekä varushuollon, logistiikan, paineilmalaiteluon ja korjaamon palvelut sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ajoneuvopalvelut.

Pelastuslaitos tuottaa itse kaikki palvelunsa.

Teknologiariskien kasvu, lasten ja nuorten toistuva tavoittaminen turvallisuuskasvatuksen keinoin, väestön ikääntyminen, maahanmuuttajien turvallisuuskulttuurin vahvistaminen sekä käyttäytymisen muutokseen tähtäävä viestintä lisäävät viestinnän määrää ja vaatavuutta. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen vieraskielisen väestön määrän ennuste on vuonna 2030 yli 130 000 hlöä. Vieraskielinen väestö on yksi nopeimmin kasvavista väestöryhmistä alueellamme.

Ikääntyneiden määrän kasvu, heikentyneen toimintakyvyn yleistyminen ja kotona asumisen lisääntyminen kasvattavat merkittävästi onnettomuusriskejä. Myös yhteisöllisen asumisen ja palveluasumisen lisääntyminen tuo uusia turvallisuushaasteita paloturvallisuuteen, evakuointiin ja henkilöstön osaamiseen. Pelastuslaitoksen rooli korostuu kohteiden ohjauksessa, valvonnassa ja henkilöstön tukemisessa. Myös teknologian ja energiaratkaisujen nopea kehitys (muun muassa vety, akustot, uudet energiamuodot) lisää merkittävästi turvallisuusriskejä ja edellyttää pelastusviranomaisilta perehtymistä ja osaamista uusiin turvallisuuskäytäntöihin.

Vantaan pikaraitiotien rakentamiseen liittyvien tietöiden ja liikennejärjestelyiden on tunnistettu vaikuttavan paikallisesti pelastus- ja ensihoitoyksiköiden toimintavalmiusaikoihin. Paikalliset poikkeamat tulevat todennäköisesti vaikuttamaan myös koko alueen toimintavalmiusaikojen toteumaan. Liikenteen poikkeusjärjestelyt huomioidaan hälytystehtävillä reittisuunnitelmissa.

Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla oli vuonna 2025 pelastustoimessa tehtäviä yhteensä 7 179 ja ensihoidon yksikköhälytyksiä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden osalta oli 35 520. Vuonna 2025 onnettomuuksien ehkäisyssä tehtiin 1 719 yleistä palotarkastusta. Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtäviä tarkastuksia ja päätöksiä tehtiin 454 kpl ja asiakirjavalvontaa tehtiin 2 484 kpl. Erilaisia asiantuntijapalveluita, kuten kaavoitukseen ja rakennusvalvontaan liittyviä lausuntoja, annettiin 1 812 kertaa. Paloturvallisuuden itsearviointi toteutettiin 7 314 asuinkiinteistössä. Vuoden 2025 aikana toteutettiin 465 turvallisuusviestintä-, -koulutus- ja -kasvatuksen tapahtumaa, jonka lisäksi alueen sopimuspalokunnat järjestivät 241 turvallisuusviestintätapahtumaa. Tapahtumien avulla tavoitettiin noin 75 000 henkilöä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialalla on 543 työntekijää, joista vakituisia työntekijöitä on 464 ja määräaikaisia 79 (tilanne 31.8.2026). Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstöstä suurin osa työskentelee pelastustoimen ja ensihoidon operatiivisissa tehtävissä. Suurimmat henkilöstöryhmät ovat palomiehiä (244 hlöä) ja ensihoitajia (137 hlöä).

2. Toimialan keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2027–2029

- Palvelutasomme on palvelutasopäätöksissä määritellyllä tasolla
 - Palvelutason toteutumista seurataan säännöllisesti määriteltujen mittareiden avulla.
- Ylläpidämme välitöntä kykyä toimia suunnitellusti, asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti kaikissa turvallisuustilanteissa
 - Pystyäksemme varmistamaan välittömän kyvyn toimia, varmistamme että meillä on riittävä ja osaava henkilöstö.
 - Vahvistamme pelastuslaitoksen varautumista, huomioiden muuttuneen toimintaympäristön, varmistaksemme pelastuslaitoksen kyvyn toimia kaikissa turvallisuustilanteissa.
- Kehitämme palveluitamme vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön tarpeita
 - Vastaamme toimintaympäristön muutoksiin kehittämällä palveluverkkoamme. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantamiseksi rakennetaan uudet asemat Hakunilaan, Myyrmäkeen ja Kivistöön. Korson valmiasema otetaan käyttöön vuoden 2027 aikana. Lisäksi Mäntsälään rakennetaan uusi paloasema korvaamaan nykyinen sisäilmaongelmista kärsinyt paloasema.
 - Kehitämme pelastustoimen poikkeusolojen suorituskykyä muun muassa rauniopelastamisen ja vaarallisten aineiden torjuntavalmiuksien osalta.
 - Kehitämme turvallisuusviestintää vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin. Kehitämme monikulttuurista turvallisuusviestintää.
- Vahvistamme asiakkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia monimuotoisella yhteistyöllä
 - Päivitämme yhteistyösopimukset pelastuslain (379/2011) 46§ mukaisten yhteistyötahojen kanssa sekä varmistamme niiden ajantasaisuuden eri yhteistoimintaviranomaisten kanssa.
- Johdamme arvostavasti sekä tavoitteellisesti tietoon perustuen
 - Kehitämme organisaatiomme johtamiskykyä.
 - Kehitämme tietoon perustuvaa johtamista ja päätöksentekoa.

- Huolehdimme henkilöstömme osaamisen ylläpidosta
 - Jatkamme osaamisen hallinnan prosessin kehittämistä viimeistelemällä eri substanssialojen osaamisvaatimusten määrittelyn sekä määrittelemällä osaamisen todentamisen keinot ja luomalla substanssiosaamisen kartoittamiseen työkalun.

3. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen läpimurtoparannukset vuonna 2027

Vuoden 2027 läpimurtoparannukset ovat talousarvion erityisiä, selkeästi johdettuja muutoksia, joilla vahvistetaan pelastuslaitoksen toimintavalmiutta, varautumista, toimintavarmuutta, henkilöstön turvallisuutta ja palvelujen vaikuttavuutta. Tässä luvussa kuvataan vuoden 2027 strategisesti tärkeimmät muutokset ja niiden tavoitellut vaikutukset.

Turvallisuusverkon ja kenttäjohtamisjärjestelmän täysimittainen käyttöönotto

Otamme turvallisuusverkon (TUVE) ja siinä toimivan KEJO-kenttäjohtamisjärjestelmän täysimittäisesti käyttöön vuonna 2027. Kriittiset tilannekuva- ja johtamisjärjestelmät siirtyvät korkean turvallisuuden viranomaisverkkoon, ja suuri osa henkilöstöstä siirtyy käyttämään pääsääntöisesti TUVE-ympäristöä. Tavoitteena on varmistaa pelastuslaitoksen kriittisten tietojärjestelmien turvallinen, salattu ja häiriötön käyttö kaikissa turvallisuustilanteissa. Käyttöönottoa, osaamista ja toimintavarmuutta kehitetään edelleen vuosina 2028–2029.

Pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintavalmiuden parantaminen

Parannamme pelastustoiminnan toimintavalmiutta ottamalla Korson valmiusaseman käyttöön vuonna 2027 ja valmistautumalla Myyrmäen uuden valmiusaseman toiminnan käynnistämiseen. Vuosina 2024–2028 toteutettava valmiusasemaverkoston uudistaminen kattaa Tikkurilan, Korson, Myyrmäen ja Hakunilan valmiusasemat. Tavoitteena on nostaa pelastustoiminnan palvelutaso laissaateiselle vähimmäistasolle ja nopeuttaa avun saamista. Palveluverkon, henkilöstön ja kaluston vahvistaminen jatkuu suunnitelmakaudella. Vaikutamme ensihoidon järjestämisvastuussa olevaan HUSiin, jotta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminta-alueen ensihoitovalmius saatetaan ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaiselle tasolle.

Lisäksi pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantamiseksi jatketaan yhdessä alueen kuntien ja Fintrafficin kanssa HALI-liikennevalo-ohjausjärjestelmän suunnittelua ja rakentamista.

Rauniopelastamisen ja suljettujen tilojen pelastusvalmiuden vahvistaminen

Vahvistamme rauniopelastamisen sekä äärimmäisissä suljetun tilan olosuhteissa toimimisen suorituskyyä neljän Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistyönä. ISF-hankkeissa hankitaan kalustoa ja hyödynnetään robotiikkaa, ja henkilöstö koulutetaan uuden suorituskyyyn käyttöön vuonna 2027. Tavoitteena on vastata muuttuneen turvallisuusympäristön vaatimuksiin ja parantaa kyyä pelastaa ja suojata ihmisiä vaativissa onnettomuus- ja häiriötilanteissa. Suorituskyyyn ylläpito ja kehittäminen jatkuvat vuosina 2028–2029.

Väestönhälytínjärjestelmän kattavuuden parantaminen

Parannamme väestönhälytínjärjestelmän kuuluvuutta hankkimalla uusia väestönsuojeluhälytímiä puutealueille ja korvaamalla käyttöikánsá päässá olevia hälytímiá. Hankinnassa hyödynnetáán Palosuojelurahaston rahoitusta. Tavoitteena on parantaa väestön varoitamisen kattavuutta uusilla asuinalueilla ja turvata järjestelmän toimintakyy. Hälytínverkon täydentáminen ja uudistaminen jatkuvat palvelutasopáätöksen mukaisesti vuosina 2028–2029.

Johtamisen ja asiantuntíjuuden vahvistaminen

Vahvistamme henkilöstöjohtamista, osaamisen varmistamista sekä pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkáisyn asiantuntíjakyyvykyyttä. Johtamisrakennetta parannetaan asemamestareilla, ja asiantuntíjaresursseja vahvistetaan pelastustoiminnan suunnittelussa sekä monikulttuuristen asukkaiden huomioimisessa onnettomuuksien ehkáisyssá. Tavoitteena on varmistaa VAKen tavoitteiden

mukainen, yhtenäinen ja tietoon perustuva johtaminen sekä palvelujen suunnitelmallinen kehittäminen. Johtamisen ja osaamisen toimintamalleja vakiinnutetaan vuosina 2028–2029.

Pelastushenkilöstön altistumisen vähentäminen

Vähennämme pelastushenkilöstön altistumista vaarallisille yhdisteille hankkimalla uudenlaista kalustoa ja tarvikkeita altistumisen vähentämistä koskevan hankkeen johtopäätösten mukaisesti. Toimenpiteet kohdistuvat erityisesti tehtäviin, joissa henkilöstö ja varusteet voivat altistua vaarallisille yhdisteille, kuten sähköajoneuvojen tulipaloissa. Tavoitteena on parantaa työturvallisuutta ja ylläpitää pelastustoiminnan suorituskykyä. Toimintatapoja, kalustoa ja osaamista kehitetään edelleen vuosina 2028–2029.

Erityisesti vieraskielisten asukkaiden turvallisuusneuvontaa vahvistetaan

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen vieraskielisen väestön määrän ennuste on vuonna 2030 yli 130 000 hlöä. Vieraskielinen väestö on yksi nopeimmin kasvavista väestöryhmistä alueellamme. Turvallisuusviestintä on pelastuslaitoksen keskeinen ja käytännössä ainoa onnettomuuksien ehkäisyn keino, jolla pyritään myös vieraskielisen väestön omatoimisen varautumisen, onnettomuustilanteissa toimimisen ja yleisen turvallisuuspääoman vahvistamiseen.

Toimialan muut keskeiset laatua, tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantavat toimenpiteet 2027–2029

Parannamme tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tavoitteiden mukaisesti

- Ostamalla Vantaankosken, Havukosken, Hyvinkään ja Kerava-Tuusulan paloasemat, jolloin kiinteistökulut pienenevät
- Panostamalla työkykyjohtamiseen ja pyrkimällä pitämään sairaspotilaat nykyisellä, vuoden 2023 lähtötilanteen selvästi alittavalla tasolla mm. korvaavan työn ja varhaisen puuttumisen keinoin.
- Hyödyntämällä tekoälyä ja robotiikkaa palvelutuotannossa sekä tukipalveluissa
- Varmistamalla jatkuva oppiminen ja osaaminen

Uhka- ja vaaratilanteet ensihoidossa sekä pelastustoiminnassa ovat merkittävä työturvallisuusriski, ja ne ovat Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston sekä Suomen Pelastusalan Ammattilaiset SPAL ry:n tilastojen mukaan kasvaneet huomattavasti viime vuosina. Hälytystehtävien erityispiirteenä näyttäytyy tehtävän hoitaminen haitsemattomissa ympäristöissä kuten yksityisasunnoissa, ulkoilmassa tai ambulanssissa. Pelastuslaitos selvittää yhdessä hyvinvointialueen kanssa millä toimenpiteillä uhka- ja vaaratilanteiden vaikutuksia on mahdollista ehkäistä, lieventää sekä tukea työntekijöitä työhön paluussa, jos tehtävällä on sattunut uhka- ja vaaratilanne. Tällä hetkellä keinoina on työntekijöiden kouluttaminen, neuvottelutaitojen kehittäminen, suojavarusteiden käyttö sekä viranomaisyhteistyö.

5. Palvelutoiminnan seurantamittarit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2026			
	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Pelastustoiminta: Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen toteutumisprosentti riskiluokan I kiireellisissä tehtävissä	37,2 %	50,0 %	50,0 %
Onnettomuuksien ehkäisy: Määräaikaisen valvonnan toteutumisprosentti	90,8 %	100%	100%
Ensihoito - VaKe-alue: Tavoittamisiive ydintaajama-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	A: 11:31** B: 12:31**	A: 09:00** B: 10:00**	A: 09:00** B: 10:00**
Ensihoito - KEU-alue*: Tavoittamisiive ydintaajama-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	A: 10:48** B: 11:41**	A: 09:00** B: 10:00**	A: 09:00** B: 10:00**
*KEU:n ensihoidon tavoittamisiiveessä mukana myös HUS:n yksiköt (4 yksikköä)			
** Tavoittamisiiveen tavoiteaika 90 % A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviä			